

Datum

19 januari 2024

Kenmerk

BBPZ/MvR/RBos/24-003

Aan

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de vaste Kamercommissie EZK, cc BiZa

Onderwerp

Commissiedebat nieuwe maatregelen netcongestie

Geachte Kamerleden,

Op 24 januari spreekt u over netcongestie. De nieuwbouw en verduurzaming van de sociale woningvoorraad staan door het gebrek aan stroomaansluitingen onder druk. Netcongestie lijkt hierdoor voor woningcorporaties ook een belemmering te worden bij de realisatie en verduurzaming van de broodnodige betaalbare huurwoningen. Wij vragen uw aandacht hiervoor in aanloop naar het Commissiedebat.

Nieuwbouwpoging staat onder druk

We hebben een enorm woningtekort in Nederland. De urgentie voor nieuwbouw is ongekend groot, er zijn bewegingen om die te versnellen, maar de crisisaanpak ontbreekt. Daardoor nemen we de daadwerkelijke belemmeringen om te bouwen niet (snel genoeg) weg. Netcongestie lijkt hierbij de volgende oorzaak van vertraging te worden voor de nieuwbouw.

Meerdere nieuwbouwprojecten komen nu niet van de grond doordat er onvoldoende zicht is op voldoende netcapaciteit. Gelijktijdig zijn er wijken met woningen die in principe klaar zijn voor bewoning, maar leeg blijven staan doordat aansluiting niet mogelijk is. Zo kunnen er bijvoorbeeld in de regio Nijmegen-Arnhem van de 33.000 sociale huurwoningen maar maximaal 10.000 gebouwd worden omdat er voor de andere woningen simpelweg geen ruimte is op het elektriciteitsnet. Almere heeft plannen voor de bouw van 75.000 broodnodige woningen, maar loopt nu al tegen grenzen. Zo is er één onderstation waar nu al geen ruimte is en is er op twee andere onderstations nog maar ruimte voor 6.200 woningen tot 2030. En in Zutphen kunnen meer dan 90 vervangende nieuwbouwwoningen niet tijdig worden opgeleverd aan huurders, omdat nutsbedrijven afspraken niet nakomen, onbereikbaar zijn en het net pas over 1,5 jaar kunnen verzwaren, terwijl bewoners al naar tijdelijke woningen zijn verhuisd.

Het is voor al die mensen die al lange tijd wachten op een woning onverteerbaar dat in tijden van zulke schaarste woningen niet gebouwd worden of leeg blijven staan. De corporatiesector heeft zich met het rijk, VNG en de Woonbond in de Nationale Prestatieafspraken gecommitteerd aan de ambitieuze opgave

om tot 2030 250.000 huurwoningen en 50.000 middenhuurwoningen te bouwen. Zorg dat zij hier ook toe in staat worden gesteld. En dat belemmeringen in de uitvoering, zoals netcongestie, niet tot verdere vertraging leiden.

Forse vertraging energietransitie

Netcongestie heeft ook grote gevolgen voor de energietransitie en het tegengaan van energiearmoede. In de Nationale Prestatie Afspraken (NPA) is afgesproken dat corporaties tot en met 2030, 450.000 corporatiewoningen van het aardgas afhaken. Bij woningen met label D of beter waar de cv-ketel moet worden vervangen, de cv-ketel in principe te vervangen door een duurzamer alternatief, zoals een (hybride) warmtepomp. Dit geldt al per 2023, drie jaar voor de verplichting voor de rest van Nederland. Woningcorporaties voeren deze werkzaamheden vaak complexmatig uit, waardoor er lokaal (veel) extra netcapaciteit nodig is.

We zien nu al de eerste signalen dat de warmtetransitie vertraging oploopt. Zo staan in Apeldoorn 124 nieuwe warmtepompen klaar voor gebruik, maar door een vol elektriciteitsnet moeten de bewoners tot 2025 blijven verwarmen op gas. Verder zijn corporaties flink aan de slag met het plaatsen van zonnepanelen. Ook huurders gaan, net als andere bewoners, merken dat zonnepanelen afschakelen als de zon schijnt en dat maakt zonnepanelen financieel minder interessant. Dit is funest voor de energietransitie en het tegengaan van energiearmoede.

We juichen dan ook de inspanningen van de netbeheerders toe om de lokale laagspanningsnetten sneller te verzwaren en we steunen van harte het voorstel om projecten met groot maatschappelijk belang voorrang te geven op een aansluiting. Van groot belang is ook dat gemeenten regie pakken in de warmtetransitie zodat andere partijen, zoals corporaties en netbeheerders, hun investeringen zo goed mogelijk kunnen richten en afgestemd kunnen doen. Maar er is meer nodig.

Onze oproep is: geef nieuwbouw en verduurzaming van sociale huurwoningen prioriteit!

We kunnen ons geen vertraging meer verloven. Nieuwbouw en verduurzaming in de sociale woningvoorraad staan door het gebrek aan stroomaansluitingen onder druk.

Daarom roepen wij u op:

- Om nieuwbouw en verduurzaming van sociale huurwoningen prioriteit te geven bij de verdeling van de schaarse ruimte op het net;
- Om snel te zorgen voor meer capaciteit bij netbeheerders. Stel hiervoor voldoende middelen beschikbaar en maak zo nodig gebruik van de Crisis- en herstelwet;
- Om uitvoeringstermijnen korter te maken, o.a. door de vergunningsprocedures te verkorten;
- Om te kijken naar onconventionele oplossingen, zoals het af laten schakelen van warmtepompen tijdens piekmomenten in de elektriciteitsvraag;
- Om decentrale overheden te ondersteunen en ruimte te geven aan initiatieven. Regie door de gemeenten is nodig op de warmtetransitie. Dat is sowieso van belang voor de verduurzaming, maar ook noodzakelijk voor netcongestie omdat dit het mogelijk maakt de investeringen zo gericht mogelijk te doen.

Als we nu niet zorgen voor versnelling, lopen we het risico dat weer een deel van de nieuwbouw en verduurzamingsopgave stil valt. Dat willen we niet laten gebeuren en dat kunnen we voorkomen, maar alleen als het Rijk hier een belangrijke ondersteunende rol in pakt.

Voor vragen over bovenstaande kunt u contact opnemen met Richard Bos via r.bos@aedes.nl of op telefoonnummer 06 51 92 60 72.

Met vriendelijke groet,
Aedes vereniging van woningcorporaties

Martin van Rijn
voorzitter